

Regionale Raadscommissie Noordkop (RRN) Advies aan de gemeenteraden

Portefeuillehouder(s): Dhr. R. van de Belt (Texel)
Mw. M. van Gent (Hollands Kroon)
Dhr. P. de vrij (Den Helder)
Mw. P. de Nijs – Visser (Schagen)

Steller/penvoerder: Sakina Belhaj (Texel), Roos van Werkhoven (Hollands Kroon), Katinka John (Schagen) en Priscilla Kuijpers (Den Helder)

Datum overleg RRN: 5 februari 2026

Datum B&W-besluit: 20 januari 2026

Onderwerp: Zienswijze Kadernota 2027 en zienswijze eerste begrotingswijziging 2026

Openbaarheid documenten: Ja

Kern van het voorstel

Het dagelijks bestuur van de GGD HN heeft haar Kadernota 2027 aangeboden. De Kadernota 2027 geeft de strategische koers weer waarlangs de GGD Hollands Noorden haar rol als regionale kennis- en adviespartner versterkt, gericht op een gezond en veilig leven voor alle inwoners van Noord-Holland Noord. Daarnaast heeft het dagelijks bestuur van de GGD HN haar eerste begrotingswijziging 2026 aangeboden. Dit voorstel gaat in op twee structurele taakuitbreidingen bij Veilig Thuis; de implementatie van actief wachtlijstbeheer en deelname aan de ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat). De gemeenten kunnen een zienswijze indienen. Regionaal is afgesproken om een gezamenlijke zienswijze af te geven via de RRN.

Voorgesteld advies

De RRN wordt voorgesteld om de gemeenteraden te adviseren om:

1. Geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 van de GGD Hollands Noorden;
2. Geen zienswijze af te geven op de eerste begrotingswijziging 2026 van de GGD Hollands Noorden.

De RRN adviseert

1. Geen zienswijze af te geven op de Kadernota 2027 van de GGD Hollands Noorden;
2. Geen zienswijze af te geven op de eerste begrotingswijziging 2026 van de GGD Hollands Noorden.

Vastgesteld in de vergadering van 5 februari 2026

Griffier

Voorzitter

Wettelijke grondslag

Het wettelijk kader en eerdere besluitvorming door de raad vormen de basis voor de voorliggende zienswijze. Dit betreft:

- Notitie 'Informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018
- Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR 2019)
- De Gemeenschappelijke regeling GGD HN
- De Financiële verordening GGD Hollands Noorden 2025
- De Wet gemeenschappelijke regelingen, artikel 34b en artikel 35, derde lid

Beoogd bestuurlijk/maatschappelijk doel/effect

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of op grond van andere wetten zijn opgedragen.

Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz. Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier focuslijnen. Dit zijn:

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving.

Beoogd maatschappelijk resultaat deelname aan de Zorgvuldig, Snel en op Maat (ZSM) tafel: Escalaties bij huiselijk geweld en kindermishandeling vaker voorkomen.

Motivering

De beschreven argumenten sluiten aan bij beslispunten 1 en 2.

1.1 De doelstellingen zoals deze zijn opgenomen in de kadernota 2027 sluiten aan bij de doelstellingen zoals de gemeenten die voor zich zien.

GGD HN zet haar huidige beleid voort en zet in op doorontwikkelingen op het gebied van suicidepreventie, Jeugdgezondheidszorg, Veilig Thuis, Infectieziektebestrijding en Algemene Gezondheid. Daarnaast zijn er nog een aantal GGD brede ontwikkelingen van toepassing zoals Digitalisering en AI, Bedrijfscontinuïteitsmanagement en Informatiebeheer en archiveren.

2.1 Met het werkproces voor "Actief Wachtlijstbeheer" voldoet Veilig Thuis aan het nieuwe toetsingskader van de IGJ.

N.a.v. het rapport (2024) van de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) is het toetsingskader waar Veilig Thuis aan moet voldoen aangepast. Alle Veilig Thuis organisaties moeten actief zicht gaan houden op de veiligheid in gezinnen in de periode dat ze na een melding op de wachtlijst bij Veilig Thuis staan. De uitvoering van deze extra taak vraagt extra personele inzet.

2.2 Het deelnemen aan de ZSM-tafel past bij de taakomschrijving en doelstelling van Veilig Thuis en past in de landelijke ontwikkelingen die spelen rondom zorg en straf.

De landelijke ontwikkelingen op het snijvlak van zorg en straf tonen een duidelijke verschuiving naar integrale samenwerking tussen veiligheids- en zorgpartners. Initiatieven zoals de Landelijke Agenda Zorg en Veiligheid Perspectief 2025, het Landelijk Kader Zorg- en Veiligheidshuizen en regionale beleidsagenda's benadrukken dat complexe casuïstiek effectiever wordt aangepakt wanneer partijen vroegtijdig en gezamenlijk optreden. Het is daarom logisch en waardevol dat Veilig Thuis aansluit bij de ZSM-tafel. Door hun expertise in huiselijk geweld, kindermishandeling en risicobeoordeling kunnen zij direct signalen herkennen, het momentum benutten en bijdragen aan snel, passend en effectief handelen. Deze samenwerking sluit naadloos aan bij de landelijke ambitie om zowel veiligheid te vergroten als zorg en begeleiding integraal en structureel in te zetten.

2.3 Veilig Thuis heeft een meerwaarde bij de ZSM-tafel, omdat Veilig Thuis breed kijkt naar het hele gezin/huishouden systeem en niet naar één onderdeel (dader of slachtoffer of kind).

In veel gevallen (75%) is een gezin(systeem) als geheel of zijn betrokkenen individueel bekend bij Veilig Thuis. Deze informatie krijgen (netwerk)partners, aanvullend op het perspectief vanuit strafproces, mee vanuit de verrijking van Veilig Thuis. Veilig Thuis werkt met een systemische kijk op problematiek, wat betekent dat zij niet alleen individuele gedragingen of incidenten beoordelen, maar ook de familie-, netwerk- en omgevingsfactoren die een rol spelen meenemen. Het voordeel van deze systemische benadering is dat hulpverlening gericht en effectief kan worden ingezet: in plaats van symptoombestrijding wordt gewerkt aan structurele oplossingen, samenwerking tussen betrokkenen wordt versterkt, en risico's op herhaling worden beperkt. Hierdoor neemt de Officier van Justitie een 'rijkere' beslissing (op basis van meer en betere informatie).

2.4 Het is efficiënter.

Het gezamenlijk bespreken van casuïstiek aan de ZSM-tafel is efficiënter dan afzonderlijk contact via telefoon en/of e-mail. Aan tafel ontstaat direct overzicht van ieders informatie, expertise en perspectief. Dit voorkomt herhaling van gesprekken, misverstanden en tijdsverlies door het heen en weer communiceren van losse berichten. Daarnaast maakt het gelijktijdig overleg het mogelijk om sneller tot gezamenlijke besluitvorming te komen, waarbij afspraken direct kunnen worden gemaakt en vastgelegd. Dit vergroot niet alleen de slagkracht, maar ook de consistentie in de aanpak richting inwoners. Door de ZSM-tafel wordt kennis gedeeld, worden verantwoordelijkheden verduidelijkt en kan sneller worden opgeschaald wanneer de situatie daarom vraagt. Zo ontstaat een integraal beeld van de casus, wat leidt tot effectievere interventies en uiteindelijk tijdswinst voor alle professionals.

2.5 Deelname aan de ZSM-tafel draagt bij aan vroegtijdige signalering en betere risicouding.

Door de directe opvolging worden escalaties van huiselijk geweld en kindermishandeling vaker voorkomen. Dit leidt op termijn tot minder herhaalde incidenten, minder zware zorg- en jeugdhulptrajecten en een effectievere inzet van het strafrechtelijk en sociaal domein. De deelname van Veilig Thuis aan de ZSM-tafel zorgt niet voor efficiency, of vermindering van instroom bij Veilig Thuis zelf. Integendeel: deze inzet vraagt extra specialistische capaciteit en beschikbaarheid, bovenop de wettelijke taken van Veilig Thuis.

Alternatieven (inclusief argumenten)

1.1 Wel een zienswijze afgeven op de kadernota 2027.

Het alternatief op het geven van geen zienswijze is om wel een zienswijze te geven op de voorgelegde Kadernota 2027, omdat met de huidige Kadernota extra financieringsvragen aannemelijk zijn, gezien de hoogte van de algemene reserve en de daarbij horende weerstandscapaciteit. Dit zou echter niet in lijn zijn met eerdere besluitvorming die tot deze kadernota heeft geleid. Daarnaast zal de GGD HN in 2026 met een voorstel komen richting het

algemeen bestuur over hoe om te gaan met de druk op de algemene reserve. Daar zal dus op een later moment een besluit over genomen worden.

2.1 Veilig Thuis niet deel laten nemen aan de ZSM-tafel.

Deelname aan de ZSM-tafel vraagt extra inzet vanuit Veilig Thuis. Omdat het toevoegen van Veilig Thuis aan de ZSM-tafel niet zorgt voor efficiency bij Veilig Thuis zelf, is het niet reëel deze structurele inzet te bekostigen uit het bestaande Veilig Thuis-budget. Dit zou ten koste gaan van de uitvoering van wettelijke kerntaken. Deelname is echter wel van groot maatschappelijke belang, draagt bij aan structurele veiligheidswinst en realiseert maatschappelijk rendement in het zorg- en veiligheidsdomein. Daarom is Veilig Thuis bereid deze inzet te leveren en is het passend dat gemeenten hier structurele financiering voor beschikbaar stellen.

Lokaal maatwerk

N.v.t.

Gevolgen algemene middelen en begroting

Financieel meerjarenperspectief

De meerjarenbegroting is sluitend, waarin is gerekend met de indexaties voor 2027 uit de indexatiebrief van de Regietafel Noord-Holland-Noord. Voor de begroting 2027 betekent dit, dat wordt uitgegaan van 8,4% loonindexatie en 5,7% prijsindexatie. De verhouding loon-/prijsontwikkeling van GGD HN is 74% - 26%. Deze percentages worden toegepast bij de doorrekening van de deelnemersbijdragen en de overige opbrengsten in het financieel meerjarenperspectief. De deelnemersbijdrage van de gemeenten wordt alleen op basis van deze indexatie verhoogd per 1 januari 2027.

In 2023 is een Cao-gat ontstaan, dat vanaf 2026 wordt na gecalculeerd conform de financiële uitgangspunten gemeenschappelijke regelingen (FUGR). In 2024 en 2025 heeft GGD HN het Cao-gat zelf opgevangen vanuit de algemene reserve zonder extra bijdrage van de deelnemende gemeenten. Daardoor is de algemene reserve fors afgenomen. Nu GGD HN voor 2026 geconfronteerd is met bezuinigingen, is opbouwen van vermogen vanuit de bestaande begroting niet realistisch. Het algemeen bestuur heeft eerder uitgesproken dat het belangrijk is dat GGD HN voldoende vermogen kan opbouwen.

De verhoging van de deelnemersbijdrage in 2027, op basis van de GR taken, ziet er per gemeenten als volgt uit:

Bedragen (x € 1.000)	Begroting 2026	Kadernota 2027	Verhoging
Den Helder	4.641	5.006	365
Hollands Kroon	3.498	3.814	316
Schagen	3.210	3.500	290
Texel	907	996	89

Weerstandsvermogen en risico's

Bij GGD HN wordt de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd door de algemene reserve. De algemene reserve is ontoereikend om alle financiële risico's op te vangen. Bij een negatieve algemene reserve is het, conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader gemeenschappelijke regelingen, aan de deelnemers om het tekort direct aan te vullen, zodat er geen negatieve algemene reserve ontstaat. GGD HN zal in 2026 met een voorstel richting het algemeen bestuur komen, hoe om te gaan met de druk op de algemene reserve en het verbeteren van het weerstandsvermogen om toekomstige financiële risico's op te kunnen vangen.

Financiering Veilig Thuis

De financiering van Veilig Thuis is gebaseerd op de zogenaamde P*Q financiering.

Dat betekent dat het jaarbudget van Veilig Thuis is afgebakend op:

- aantal adviezen * normuren * uurtarief
- aantal meldingen * normuren * uurtarief
- aantal vervolgdiensten/onderzoeken * normuren * uurtarief

Door die wijze van financiering is er binnen de begroting van Veilig Thuis geen financiële ruimte voor bijvoorbeeld projecten, pilots of nieuwe ontwikkelingen. Dat betekent, dat Veilig Thuis om te kunnen inspelen op nieuwe (landelijke) ontwikkelingen en taken dit ter besluitvorming en financiering voor moet leggen aan de gemeenten als opdrachtgever.

Voor het versterken van Veilig Thuis Noord-Holland Noord wordt met ingang van 2026 om een extra (structurele) bijdrage gevraagd van € 295.000, bestaande uit:

- actief wachtlijstbeheer: € 125.000 per jaar
- deelname aan ZSM-tafel: € 170.000 per jaar

De verhoging van de deelnemersbijdrage van in totaal € 295.000 wordt naar rato, van de bijdragen uit de vastgestelde begroting 2026, verdeeld over de deelnemende gemeenten.

Deelnemersbijdrage Veilig Thuis 2026 na 1e wijziging

Bedragen (x € 1.000)	Begroting 2026 primair	1e begrotingswijziging 2026	Begroting 2026 na 1e begrotingswijziging
Den Helder	1.206	32	1.238
Hollands Kroon	714	19	732
Schagen	603	16	619
Texel	172	5	177

Dekking:

Overzicht Dekking – 1e Begrotingswijziging 2026 & Kadernota 2027

Gemeente	1e Begrotingswijziging – Dekking	Kadernota 2027 – Dekking
Den Helder	Opvangen binnen begrote budget voor veilig thuis	Meegenomen worden in het begrotingsproces 2027
Texel	Via tussenrapportage gecorrigeerd	Meegenomen worden in het begrotingsproces 2027
Hollands Kroon	Opvangen binnen de begroting (cluster Zorg)	Meegenomen worden in het begrotingsproces 2027
Schagen	Verwerken in de eerste bestuursrapportage in het budget Veilig Thuis	Verwerking in de kadernota 2027 van de gemeente

Toelichting:

Communicatie

Op basis van het RRN advies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken. Het besluit wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur (DB) van de GGD. Het DB

formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Kadernota 2027 en de eerste begrotingswijziging 2026 op 11 maart 2026 ter vaststelling voor aan het AB van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen. Zienswijzen kunnen worden ingediend tot 1 maart 2026.

Achtergrondcontext

De GGD HN zet haar huidige beleid voort en zet in op doorontwikkelingen op de volgende gebieden:

• Suïcidepreventie

Met de inwerkingtreding van de Wet Integrale Suïcidepreventie heeft de overheid een wettelijke plicht gekregen om suïcidepreventie te bevorderen. GGD HN en gemeenten onderzoeken gezamenlijk welke preventieve activiteiten kunnen worden uitgevoerd en onder welke voorwaarden en financiering.

• Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

De JGZ ontwikkelt richting meer domein overstijgende samenwerking, onder andere binnen Kansrijke Start en Kind naar Gezond Gewicht. Met het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) wordt structureel ingezet op de Gezonde School-aanpak, met specifieke aandacht voor mentale gezondheid. Daarnaast blijft GGD HN inzetten op het verhogen van de vaccinatiegraad binnen het RVP.

• Veilig Thuis

Voor het goed uitoefenen van de wettelijke taak is het nodig te investeren in de versterking van Veilig Thuis. Hiervoor wordt parallel aan deze kadernota 2027 het voorstel Versterken Veilig Thuis (als 1e begrotingswijziging 2026) voor zienswijze aangeboden aan de gemeenteraden. Dit voorstel gaat in op twee structurele taakuitbreidingen bij Veilig Thuis: de implementatie van actief wachtlijstbeheer en deelname aan de ZSM-tafel (Zorgvuldig, Snel en op Maat). Hoewel we ernaar streven, lukt het - ondanks deze begrotingswijziging - naar verwachting niet om in alle situaties de wettelijke termijn van 5 dagen voor een veiligheidsbeoordeling te kunnen garanderen na ontvangst van de melding.

• Infectieziektebestrijding en Algemene Gezondheid

Door toenemende complexiteit (antibioticaresistentie, zoönose (dit is een infectieziekte die van dieren op mensen (en soms andersom) kan overgaan, veroorzaakt door bacteriën, virussen, parasieten of schimmels), klimaatverandering) wordt infectieziektebestrijding steeds meer met de omliggende GGD'en ingericht. De behoefte aan medische milieukunde neemt toe door onder andere staatslakken, PFAS, woningbouwplannen, lokale hitteplannen en strengere luchtkwaliteitseisen. Dit vraagt mogelijk om extra inzet.

De forensische geneeskunde ontwikkelt richting een landelijke organisatie, waarbij regionale integratie en capaciteitsvraagstukken centraal staan.

• GGD brede ontwikkelingen

- Digitalisering en AI: Nieuwe technologieën bieden kansen, maar vragen om structurele investeringen in kennis, vaardigheden en innovatiebudget.
- Bedrijfscontinuïteitsmanagement (BCM): Dreigingen zoals cyberaanvallen en pandemieën vragen om verdere professionalisering en mogelijk extra capaciteit.
- Informatiebeheer en archiveren: GGD HN moet nog voldoen aan wettelijke eisen; hiervoor wordt gewerkt aan een strategische visie en verbeterplan dat in 2027 volledig geborgd moet zijn.

Bijlagen

1. 2025-12-11 Aanbiedingsbrief Kadernota 2027 GGD Hollands Noorden

-
2. Kadernota 20273. 251103 Verslag Klankbordgroep Financiën4. 20251211_aanbiedingsbrief 1e begrotingswijziging 2026 GGD HN5. 1e begrotingswijziging 2026_versterken veilig thuis_voorstel